

Sesida dals

14 da november 2023

Communitgà ils

15 da november 2023

Protocol nr.

871 /2023

San Murezzan Energia (SME)

Sanaziun da l'accessibladad dals peschs tar il rempar da regulaziun dal lai

Buocha d'Sela

Approvaziun dal project

I. Situaziun da partenza

La **San Murezzan Energia** (numnada qua sutvart **SME**) utilischa l'aua da l'En e dals lais da l'Engiadin'Ota per producir electricitad en l'ovra electrica Islas. Il dretg d'utilisaziun scada ils 31 da december 2067.

Dapi l'onn 1945 vegnan ils Lais da l'Engiadin'Ota regulads per stabilisar il nivel da l'aua sco er per producir energia cun ils stabiliments da regulaziun tar la punt da la via a Segl Baselgia (scul dal Lej da Segl) ed a Buocha d'Sela (scul dal Lej da Silvaplauna u dal Lej da Champfèr). La permissiun dal dretg da pestga per regular ils lais ha la Regenza concedì cun il conclus dals 10 da mars 2020 (prot. nr. 161/2020).

Sur il rempar da regulaziun Buocha d'Sela curra aua durant l'entir onn. Là na vegn tschiffada nagina aua per l'utilisaziun idroelectric. Il rempar ch'è circa 2 m aut sa chatta en in'aua da peschs da gronda impurtanza (En). Las spezias da peschs caracteristicas en il sectur pertutgà èn la litgiva d'aua e la litschala. Da la vart dal rempar è avant maun in agid da migraziun per peschs. Cun il conclus dals 23 da favrer 2016 (prot. nr. 156/2016) ha la Regenza dal chantun Grischun disponì in'obligaziun da sanar l'ascensiun dals peschs tar il rempar da regulaziun Buocha d'Sela.

II. Project

1. Dumonda d'approvaziun dal project

Cun la brev dals 20 da december 2019 ha la SME dumandà la Regenza d'approvar las mesiras da construcziun per sanar l'ascensiun dals peschs al rempar da regulaziun Buocha d'Sela. La renovaziun duai pussibilitar la libra migraziun dals peschs. L'examinaziun uffiziala dals documents inoltrads quella giada aveva mussà, ch'il lieu tschernì da la vart sanestra dal rempar era inadattà per motivs da la protecziun da l'aua sutterrana. Perquai ha la SME elavurà in nov project da construcziun da la vart dretga dal rempar ed inoltrà tal ils 21 da december 2020 a la Regenza per l'approvaziun.

2. Prolungaziun dal termin per realisar il project da construcziun

Il termin per sanar l'ascensiun dals peschs al rempar da regulaziun Buocha d'Sela, che la Regenza aveva ordinà cun il conclus dals 23 da favrer 2016 (prot. nr. 156/2016), è vegni prolungà cun il conclus da la Regenza dals 10 da settember 2019 (prot. nr. 677/2019). Tenor quest conclus stueva in project da construcziun (dossier d'approvaziun) vegnir inoltrà fin il pli tard ils 31 da december 2019. En il cas qua avant maun è quai succedì tras l'emprima dumonda ch'è entrada ils 20 da december 2019, uschia che quest termin vala sco observà. Il project da construcziun (terminaziun da las lavurs da construcziun) sto vegnir realisà – tenor il conclus da prolungaziun dal termin – fin il pli tard 24 mais sunter che l'Uffizi federal d'ambient ha garantì l'indemnisaziun.

III. Chaussas formalas

1. Exposiziun publica e publicaziun

La dumonda d'approvaziun dal project da la SME per sanar l'ascensiun dals peschs al rempar da regulaziun Buocha d'Sela sco er ils documents appartegnents èn vegnids exponids publicamain dals 23 da favrer 2021 fin ils 25 da mars 2021 en la vischnanca da Silvaplauna sco er tar il chantun. L'exposiziun

è vegnida publicgada en il Fegl uffizial chantunal ed en la vischnanca en la moda usitada al lieu.

2. Protestas

Cunter quest project n'èn vegnidas inoltradas naginas protestas.

3. Posiziuns

3.1 En il rom da la procedura da consultaziun han ils suandants uffizis chantunals e las suandantas instituziuns inoltrà lur posiziuns:

- **Uffizi per industria, mastern e lavur (UCIML)**, 15 da favrer 2021;
- **Uffizi per il svilup dal territori (UST)**, 15 da favrer 2021;
- **Uffizi da gaud e privels da la natira (UGP)**, 16 da mars 2021;
- **Uffizi d'energia e da traffic (UEnTr)**, 19 da mars 2021;
- **Uffizi da chatscha e pestga (UCP)**, 6 d'avrigl 2021;
- **Uffizi da construcziun bassa (UCB)**, 27 d'avrigl 2021;
- **Uffizi per la natira e l'ambient (UNA)**, 4 da zercladur 2021;
- **Assicuranza d'edifizis dal Grischun (GVG)**, 7 da zercladur 2021.

3.2 Las posiziuns chantunals dal UCP e dal UNA èn alura vegnidas inoltradas ils 7 da zercladur 2021 a l'**Uffizi federal d'ambient (UFAM)** per l'audiziun. Ses giudicament datescha dals 17 da zercladur 2022.

3.3 La **vischnanca da Silvaplana** ha desistì da prender posiziun davart il project.

3.4 Il project da construcziun per sanar l'ascensiun dals peschs al rempar da regulaziun Buocha d'Sela vegn giuditgà dals posts spezialisads sco approvabel. I vegn però pretendì d'integrar differentas cundiziuns e pretensiuns en la decisiun d'approvaziun. Uschenavant che quai è necessari, vegn il cuntegn da las posiziuns tractà en las consideraziuns qua sutvart.

IV. Consideraziuns

1. Cumpetenzas, procedura, object da la procedura

1.1 Procedura d'approvaziun tenor il dretg da las auas, coordinaziun da la procedura

Il project da sanaziun na tanghescha betg las valurs directivas dal dretg da las auas concernent l'utilisaziun da la forza idraulica da l'En. In'adattaziun da la concessiun correspudenta dal dretg da las auas n'è pia betg necessaria. Las lavurs da construcziun al rempar da regulaziun Buocha d'Sela tangheschan dentant ils stabiliments existents da l'ovra idraulica, ed ultra da quai ston vegnir examinadas differentas permissiuns spezialas. Il project vegn perquai giuditgà en il rom d'ina procedura d'approvaziun dal project tenor la legislaziun davart las auas, quai tenor ils art. 57 ss. da la Lescha davart il dretg da las auas dal chantun Grischun (LDAG; DG 810.100). Uschia vegnan coordinadas formalmain e materialmain tut las permissiuns ch'èn necessarias per il project. L'autoridad d'approvaziun cumpetenta è la Regenza (cf. art. 58 al. 1 LDAG).

1.2 Examinaziun ecologica

Avant ch'ina autoridad decida davart la planisaziun, davart la construcziun u davart la midada da stabiliments, examinescha ella uschè baud sco pussaivel lur cumpatibilitad ecologica. Quai vegn fatg en il rom d'ina examinaziun ecologica formala, sch'ina examinaziun ecologica è prescritta tenor las disposiziuns da la Lescha federala davart la protecziun da l'ambient (Lescha davart la protecziun da l'ambient, LPAmb; CS 814.01) e da l'Ordinaziun davart l'examinaziun ecologica (OEE; CS 814.011). D'ina examinaziun ecologica formala poi vegnir desistì, sche las lavurs da revisiun na chaschunan naginas transfurmasziuns, extensiuns u midadas dal manaschi essenzialas en il senn da l'art. 2 al. 1 lit. a OEE. En quests cas na dovri er betg in rapport davart la cumpatibilitad ecologica en il senn da l'art. 10a al. 2 e da l'art. 10b LPAmb. En il cas qua avant maun sa tracti d'ina mesira per meglierar l'ascensiun da peschs existenta ch'è manglusa, quai sco mesira per sanar la libra migraziun dals peschs. Questa mesira vegn taxada sco midada da construcziun betg essenziala. Sco che quai è regularmain il cas tar sanaziuns tenor il dretg da l'ambient, reduceschan las midadas dals stabiliments la finala las grevezzas da las ovras

electricas per l'ambient. Perquai poi vegnir desisti d'in rapport formal davart la compatibilitad ecologica (cf. UFAM, UVP-Handbuch 2009, modul 2, cifra 3.3). Independentamain da quai ha la SME mussà en il cas qua avant maun, ch'il project correspunda a las prescripziuns davart la protecziun da l'ambient (cf. er art. 3 ed art. 4 OEE; Rapport tecnic dals 18 da december 2020, cifra 8, p. 35 s.). Per il giudicament na vegnan ils documents dal project betg contestads tras las autoritads spezialisadas.

1.3 Exposiziun e publicaziun conform a l'urden

Cun l'exposiziun publica da la dumonda d'approvaziun e cun ils documents decisivs sco er cun las publicaziuns correspudentas (cf. cifra III.1 qua survart) èn las obligaziuns d'exposiziun e da publicaziun ademplitas tenor l'art. 53 al. 1 e 2 en cumbinaziun cun l'art. 57 al. 1 LDAG.

2. **Giudicament e cundiziuns tenor il dretg da las auas**

Tenor la posiziun dal UEnTr dals 19 da mars 2021 na tangheschan las mesiras planisadas al rempar da regulaziun Buocha d'Sela betg ils puncts centrals dal dretg da las auas. Ord vista dal dretg da las auas possian ins perquai approvar il project (nov agid d'ascensiun per ils peschs al rempar da regulaziun Buocha d'Sela). Per la Regenza n'existan nagins indizis per divergiar da questas explicaziuns da l'autorità spezialisada. La permissiun tenor il dretg da las auas areguard la dumonda d'approvaziun dal project per sanar l'ascensiun dals peschs po pia vegnir concedida. Las cundiziuns dal UEnTr (avis dal cumenzament e da la finiziun da las lavurs da construcziun, collaudaziun) ston vegnir integradas en il conclus.

3. **Permissiuns e cundiziuns tenor il dretg da l'ambient**

3.1 Limitaziun dal giudicament sin ils novs elements dal stabiliment

En il cas qua avant maun ston las examinaziuns ed ils scleriments tenor il dretg d'ambient vegnir limitads sin las novas parts dal stabiliment che duain vegnir sanadas e sin l'agid d'ascensiun per ils peschs che duai vegnir remplazzà. In nov giudicament da l'utilisaziun da l'En permessa tenor il dretg da las auas (q.v.d. ina midada da la concessiun) e da l'entir stabiliment na dovri perquai betg.

3.2 Pestga

Uschenavant che intervenziuns en las auas pon tangar ils interess da la pestga, dovran ellas ina permissiun tenor il dretg da pestga, quai conform a l'art. 8 al. 1 ed al. 3 da la Lescha federala davart la pestga (LFP; CS 923.0) en cumbinaziun cun l'art. 19 al. 1 da la Lescha chantunala da pestga (LCP; DG 760.100). Exceptadas da dumandar ina permissiun tenor il dretg da pestga èn prelevaziuns d'aua, sch'ellas dovran ina permissiun tenor ils art. 29 ss. da la Lescha federala davart la protecziun da las auas (Lescha davart la protecziun da las auas, LPAuas; CS 814.20) (art. 8 al. 4 LFP). Resguardond las relaziuns natiralas ed eventuals auters interess ston las autoritads ch'èn cumpetentas per conceder permissiuns tenor il dretg da pestga prescriber – en cas da stabiliments novs – mesiras per proteger las cundiziuns ed ils spazis da viver tenor l'art. 9 LFP. Sco stabiliments novs valan en quest connex er stabiliments che vegnan engrondids u renovads (art. 8 al. 5 LFP). Dal rest èn las possessuras ed ils possessurs da las ovras idraulicas obligads er sin basa da l'art. 23 da la Lescha federala davart l'utilisaziun da las forzas d'aua (Lescha davart il dretg da las auas, LDA; CS 721.80) da construir indrizz adattads e da prender mesiras cunvegnentas per proteger la pestga.

Tenor la posiziun dal UCP dals 6 d'avrigl 2021 considereschia l'autorità spezialisada la mesira d'optimar il passadi da peschs existent (passadi da sfessa), ch'è vegnida elegida or dal studi da variantas, sco adattada e cunvegnenta per sanar l'ascensiun dals peschs. L'En saja in'aua da peschs preziusa. Mesiras da la construcziun idraulica en auas da peschs stoppian da princip vegnir realisadas ordaifer il temp da fregar ed ordaifer la fasa da svilup dals embryos. Pervia da las cundiziuns idrologicas da l'En sco er pervia da l'existenza da peschs che fregan la primavaira e da tals che fregan l'atun (litschala e litgiva d'aua) renconuschia il UCP, che pliras etappas da las lavurs da construcziun stoppian avoir lieu durant il temp da fregar da la litschala e/u da la litgiva d'aua. Correspudentamain stoppia vegnir fatg atenziun, ch'il fossal vegnia endrizzà e manà durant il temp da fregar uschia, che l'aua da l'En na vegnia betg turblada. L'ur da protecziun dal fossal sut il nivel da l'aua sutterrana duai vegnir costruì cun uschenumnads big bags (emplenids cun

material lavà, p.ex. sablun, glera e.u.v.) e cun elements d'entulada a roms. Per il material d'emplenir tranteren na duai sut naginas cundiziuns vegnir purtà natiars material ester. En cas da derschentadas chaschunia tal numnadain ferm turbaments ed uschia in ferm disturbi negativ dals trajects d'aua sutvart. Areguard la controlla dal success biologic vegnia il PIT-tagging previs considerà sco cunvegnent. Eventuals standards naziunals ch'èn vegnids elavurads fin lura, stoppian vegnir resguardads en il concept definitiv. En il batschigl superior da l'agid d'ascensiu per ils peschs stoppian plinavant vegnir stgaffidas premissas architectonicas per installar e manar ina nassa da dumbraziun. La Regenza na vesa nagins indizis per divergiar da la validaziun da l'autorità spezialisada. La permissiun dal dretg da pestga tenor l'art. 8 LFP po pia vegnir concedida sut cundiziuns. Las cundiziuns correspondentas ston vegnir integradas en il conclus.

3.3 Protecziun da la qualità da las auas (protecziun da l'aua sutterrana)

En la posiziun dals 4 da zercladur 2021 explitga il UNA, ch'il project da construcziun saja situà – tenor la Charta chantunala per la protecziun da las auas – en il sector da protecziun da las auas A₀. Il stabiliment vegnia previsiblamain ad esser sut il nivel da l'aua sutterrana. Per realisar las lavurs da construcziun saja necessari da retegnair temporarmain l'aua cun sbassar l'aua sutterrana (foss da pompa, nettegiament e neutralisaziun sur in batschigl da preserenaziun). Il fossal duaja perquai vegnir segirà cun ina paraid enchastrada. L'ur da protecziun en il sector dal fossal sut il nivel da l'aua sutterrana stoppia vegnir costruì cun uschenumnads big bags emplenids cun sablun. Dus dals trais novs tumbins da cabels planisads per colliar da nov la vart dretga dal rempar cun lingias d'electricità e da commando, sajan previs da la vart sanestra dal rempar en la zona S3 da la funtauna d'aua sutterrana Champfèr 1. Tenor l'aggiunta 4 cifra 221 al. 1 lit. d da l'Ordinaziun davart la protecziun da las auas (OPAuas; CS 814.201) sajan reducziuns dischavantagiusas da la surcuvrida protegenta (teren e cuvrida) scumandadas en la zona S3. Las lavurs d'exchavaziun en la zona S3 stoppian perquai vegnir restrenschidas ad in minimum. Ils tumbins da cabels stoppian vegnir construìs sur il pli aut livel pussaivel da l'aua sutterrana. Grazia a las mesiras previsas e cun agid d'in idrogeolog possia vegnir esclusa ina periclitaziun da l'aua da baiver. Correspudentamain dovria

quai ina permissiun tenor la legislaziun davart la protecziun da las auas. Tala possa vegnir concedida sut cundiziuns (art. 19 al. 2 LPAuas en cumbinaziun cun l'art. 32 al. 4 OPAuas e l'art. 7 al. 1 lit. d da l'Ordinaziun tar la Lescha introductiva tar la Lescha federala davart la protecziun da las auas [Ordinaziun chantunala davart la protecziun da las auas, OCPA; DG 815.200]). La Regenza na vesa nagins indizis per divergiar da la validaziun da l'autoridad spezializada. Las cundiziuns correspudentas ston vegnir integradas en il conclus.

3.4 Ruments da construcziun ed aua persa dal plazzal

3.4.1 Ruments da construcziun

Ils art. 30 ss. LPAmb cuntengnan prescripziuns concernent la prevenziun e la dismessa da ruments. Da princip ston ruments vegnir evitads uschenavant sco pussaivel (art. 30 al. 1 LPAmb). Ruments che resultan tras il project ston, sche pussaivel, vegnir reciclads. Cas cuntrari ston els vegnir dismiss en moda ecologica ed – uschenavant che quai è pussaivel e raschunaivel – en Svizra (art. 30 al. 2 e 3 LPAmb). Da resguardar èn plinavant ils art. 30 ss. da la Lescha introductiva tar la Lescha federala davart la protecziun da l'ambient (Lescha chantunala davart la protecziun da l'ambient, LCPAmb; DG 820.100) sco er ils art. 15a ss. da l'ordinaziun appartegnentia (Ordinaziun chantunala davart la protecziun da l'ambient, OCPAmb; DG 820.110). L'art. 39 al. 2 LCPAmb pretenda, che la dumonda da construcziun cuntengnia indicaziuns davart il gener e la quantidad dals ruments che resultan durant la realisaziun dal project sco er davart lur dismessa.

Tenor la posiziun dal UNA dals 4 da zercladur 2021 sa drizza la dismessa da ruments da construcziun tenor l'art. 16 da l'Ordinaziun davart la prevenziun e l'allontanament da rument (Ordinaziun da ruments, OPAR; CS 814.600). En cas ch'i resulta ina quantidad da 200 m³ u dapli u en cas da ruments cun substanzas che pericliteschan l'ambient u la sanadad, stoppia perquai da princip vegnir inoltrada ina decleranza da dismessa. Tenor il Rapport tecnic sajan las cubaturas resultantas dentant surveaivlas en quest cas (surpli da 150 m³ material da stgavament solid) ed i na dettia nagins suspects evidents sin substanzas nuschaivlas. Ils ruments da construcziun stoppian vegnir dismiss tenor

l'agid d'execuziun «Gestiun da ruments da construcziun». Questa cundiziun sto vegnir integrada en il conclus.

3.4.2 Aua persa dal plazzal

Ord vista da la legislaziun da la protecziun da las auas ston vegnir resguardadas – areguard las activitads da construcziun ch'èn necessarias per realisar il project – las directives concernent il tractament e l'allontanament da l'aua persa (art. 7 ss. LPAuas; art. 6 ss. OPAuas; art. 10 ss. da la Lescha introductiva tar la Lescha federala davart la protecziun da las auas [Lescha chantunala davart la protecziun da las auas, LCPA; DG 815.100]). L'aua persa sto vegnir nettegiada e lura laschada sfundrar u vegnir inducida en in'aua, quai che dastga vegnir fatg mo cun ina permissiun da l'autorità chantunala (art. 7 al. 1 ed al. 2 LPAuas; art. 11 ss. LCPA).

En quest regard menziunescha il UNA – en la posiziun dals 4 da zercladur 2021 – che l'aua persa dal plazzal stoppia vegnir tractada preliminarment avant la deflussiun. L'aua dal plazzal stoppia vegnir allontanada tenor la recumandaziun da la SIA 431 e tenor il fegl d'infurmaziun dal UNA dal zercladur 2004 davart l'allontanament da l'aua da plazzals (BM006). La permissiun possa vegnir concedida sut cundiziuns (elavuraziun d'in concept d'allontanament da l'aua). La Regenza na vesa nagins indizis per divergiar da la valitaziun da l'autorità spezializada. La permissiun tenor la legislaziun davart la protecziun da las auas conform a l'art. 7 al. 1 LPAuas en cumbinaziun cun l'art. 7 al. 1 lit. a sco er cun l'art. 8 da l'Ordinaziun tar la Lescha introductiva tar la Lescha federala davart la protecziun da las auas (Ordinaziun chantunala davart la protecziun da las auas, OCPA; DG 815.200) po pia vegnir concedida sut cundiziuns. Las cundiziuns correspondentas ston vegnir integradas en il conclus.

3.5 En la posiziun dals 17 da zercladur 2022 menziunescha il UFAM, ch'ils criteris facilitad da chattar e transibladad sajan satisfaschants en la varianta ch'è vegnida elavurada per il project da construcziun (optimaziun dal passadi da peschs existent). Las mesiras proponidas per restabir la migraziun dals

peschs sajan adattadas e necessarias. La commensurabladad saja previsibla-main avant maun (il UFAM fetschia l'examinaziun finala da la proporziunalitad da las mesiras pir, suenter che la SME haja inoltrà la dumonda da finanziaziun posteriura). Il UFAM fa però differentas pretensiuns, che stoppian vegnir re-guardadas en il rom da l'elavuraziun dal project d'execuziun. La Regenza na vesa nagins indizis per divergiar da la valitaziun da l'autorità spezialisada. Las cundiziuns ston vegnir integradas en il conclus.

3.6 Gaud e privels da la natira

Da la posiziun dal UGP dals 16 da mars 2021 resulta, che la realisaziun dal project da construcziun na tangheschia naginas surfatschas da gaud. Il tumbin per trair cabels planisà, la cabina da distribuziun provisorica e la senda provisorica pudessan vegnir classificgads sco stabiliments pitschens betg forestals tenor l'art. 17 da l'Ordinaziun chantunala davart il gaud (OCG; DG 920.110). Per tals stabiliments na dovria quai – tenor l'art. 27 al. 2 da la Lescha chantunala davart il gaud (LCG; DG 920.100) – nagina permissiun da runcar. Il project da construcziun sa chattia ordaifer in areal da registraziun, dentant en in territori ch'è periclità tras auas grondas. La situaziun d'auas grondas na vegnia dentant betg influenzada en moda negativa tras il project da construcziun. Il project possia vegnir approvà sut cundiziuns. La Regenza na vesa nagins motivs per divergiar da la valitaziun da l'autorità spezialisada. Las cundiziuns ston vegnir integradas en il conclus.

4. **Permissiun excepziunala e permissiun da construcziun tenor il dretg da la planisaziun dal territori**

4.1 Edifizis e stabiliments ordaifer la zona da construcziun na dovran betg mo ina permissiun da construcziun, mabain er ina permissiun excepziunala (art. 22 al. 1 ed art. 24 da la Lescha federala davart la planisaziun dal territori [LPT; CS 700] sco er art. 86 al. 1 ed art. 87 al. 1 da la Lescha davart la planisaziun dal territori per il chantun Grischun [LPTGR; DG 801.100]).

- 4.2 Tenor la posiziun dal UST dals 15 da favrer 2021 è il project dependent dal lieu en il senn da l'art. 24 LPTGR. Pertutgadas particularmain dal project da construcziun sajan la zona da l'ulteriur territori communal, ch'è per part surpostada d'ina zona da protecziun da l'aua sutterrana e da funtaunas, sco er la zona d'agricultura ch'è surpostada d'ina zona da paus alpina. Plinavant sajan la zona da l'ulteriur territori communal e la zona d'agricultura surpostadas d'ina zona da protecziun da la cuntrada e da la riva. Ultra da quai cunfineschia il project cun ina via agricula e forestala, cun ina via per schlittas da chavals (da la vart dretga), cun ina via da chavaltgar (da la vart sanestra) e cun ina via da velos e da viandar (da tuttas duas varts). Abstrahà da la fasa da construcziun na stoppian ins – tenor il Rapport tecnic – betg far quint cun effects negativs per l'infrastructura cunfinanta. Ord vista dal UST na resultan naginas objecziuns da la planisaziun dal territori cunter il project.
- 4.3 Sch'ils spazis d'auas n'èn betg vegnids fixads en la planisaziun d'utilisaziun d'ina vischnanca sco liants per las proprietarias ed ils proprietaris, dovran ils projects da construcziun, che sa chattan – tenor las disposiziuns transitoricas dals 4 da matg 2011 davart la midada da l'Ordinaziun davart la protecziun da las auas – entaifer la distanza da las auas, il consentiment dal UNA sco post chantunal spezialisà (art. 108b al. 2 LPTGR en cumbinaziun cun l'art. 2 al. 3 LCPA e l'art. 1 al. 2 OCPA). Tenor la posiziun dal UNA dals 4 da zercladur 2021 ston vegnir fatgas lavurs en il spazi d'auas per pudair restabir l'ascensiun dals peschs. Tenor l'art. 41c al. 1 OPAuas dastgan vegnir construids en il spazi d'auas mo stabiliments ch'èn liads al lieu e ch'èn en l'interess public. Il restabiliment da l'accessibladad dals peschs è – tenor il UNA – en l'interess public e saja dependent d'in lieu en u sper in'aua. Perquai saja il project da construcziun dependent dal lieu ed en l'interess public. Las premissas tenor l'art. 41c al. 1 OPAuas sajan pia ademplidas.
- 4.4 Suenter che la dependenza dal lieu è cumprovada tenor il giudicament dals dus posts spezialisads e cunquai che nagins interess publics predominants na s'opponan a quai, po la permissiun respectiva tenor l'art. 22 en cumbinaziun cun l'art. 24 LPT vegnir concedida per las lavurs da construcziun cumpigliadas dal project, quai cun resguardar l'art. 41c al. 1 OPAuas.

5. Construcziuns idraulicas (permessiun concernent las construcziuns idraulicas)

Per construir u per midar edifizis e stabiliments che fan diever dal spazi d'auas, dovri ina permessiun concernent las construcziuns idraulicas tenor l'art. 22 al. 1 da la Lescha davart la correcziun dals curs d'aua en il chantun Grischun (Lescha davart la correcziun dals curs d'aua, LCCA; DG 807.700). Ina permessiun tenor l'art. 22 al. 2 LCCA vegn concedida, sch'il diever dal spazi d'auas è necessari en il lieu previs, sche la protecziun cunter aua gronda resta garantida e sche nagins interess predominants na s'opponan al project. En il cas qua avant maun vegnan las premissas ademplidas. Perquai po la permessiun concernent las construcziuns idraulicas vegnir concedida.

6. Vias

En la posiziun dals 27 d'avrigl 2021 menziunescha il UCB, che l'access al plazzal davent da la via chantunala saja previs sur la via existenta en il territori Pro da Sela. Sin questa via valia in scumond da traffic per vehichels a motor, motos e velos a motor. Durant las lavurs da construcziun haja l'access bler dapli traffic, e quai d'in tut auter gener. Per il project dovria quai pia ina permessiun d'access da la polizia da construcziun da vias (access al plazzal) tenor l'art. 52 al. 2 da la Lescha davart las vias dal chantun Grischun (LVias; DG 807.100). Questa permessiun possia vegnir concedida sut cundiziuns. Per impedir ch'il traffic stagneschia fin sin la via chantunala pervia da la mancanza da pussaivladads da cruchar per lung da l'access al plazzal, stoppian vegnir endrizzadas guntgidas. La Regenza na vesa nagins indizis per divergiar da la valitaziun da l'autorità specialisada. La permessiun d'access tenor l'art. 52 al. 2 LVias po pia vegnir concedida sut cundiziuns. Las cundiziuns correspundentas ston vegnir integradas en il conclus.

7. Traffic betg motorisà

Tenor la posiziun dal UCB dals 27 d'avrigl 2021 pertutga il project l'Inventari chantunal da las vias e sendas dal traffic betg motorisà. Las vias per lung da tuttas duas rivas sajan er sendas da muntogna cun signalisaziuns uffizialas. Sin la via per lung da la riva sanestra saja ultra da quai signalisada la ruta

regionala da velos da l'En. Cunter il stadi final dal project na vegnia remartgà nagut ord vista dal traffic betg motorisà. Durant la fasa da construcziun stoppia vegnir garanti, ch'i saja pussaivel da passar senza privel las colliaziuns pertutgadas. Sche quai na saja betg pussaivel, stoppian sviaments adattads vegnir signalisads gia lunsch davent. In sviament possia eventualmain er daventar necessari durant plirs dis en cas da bler traffic dal plazzal. Per ina cussegliaziun concernent la signalisaziun da sviaments stettia l'uniun Sendas grischunas a disposiziun. Per eventuels sviaments da la ruta da velos stoppia vegnir contactà il Post specialisà per il traffic betg motorisà. La Regenza na vesa nagins motivs per divergiar da la validaziun da l'autorità specialisada. Las cundiziuns ston vegnir integradas en il conclus.

8. Ulteriuras constataziuns e cundiziuns

8.1 Protecziun cunter incendis e pumpiers

En sia posiziun dals 7 da zercladur 2021 menziunescha la GVG, partiziun Protecziun cunter incendis e Pumpiers, ch'il project na saja betg relevant ord vista da la protecziun cunter incendis e dals pumpiers, uschia ch'i na dovria naginas cundiziuns. Correspudentamain na vegnan integradas naginas cundiziuns en il conclus.

8.2. Assicuranza d'edifizis

Tenor l'art. 16 al. 1 da la Lescha davart l'assicuranza d'edifizis dal chantun Grischun (Lescha davart l'assicuranza d'edifizis, LAE; DG 830.100) pon edifizis e parts d'edifizis ch'èn periclitads spezialmain pervia da lur lieu, pervia da lur construcziun, pervia da lur stadi architectonic u pervia da la moda da lur utilisaziun, vegnir exclus da la garanzia da l'assicuranza, e quai dal tuttafatg u per singuls privels, uschè ditg che la periclitaziun è avant maun.

La GVG, partiziun Assicuranza, constatescha en sia posiziun dals 7 da zercladur 2021, ch'il project planisà per extender l'agid da migraziun per peschs na saja betg in edifizis e betg ina part d'in edifizis tenor l'art. 13 LAE e na possia perquai betg vegnir assicurà. Ina procedura tras ina inschignera u in inschigner da controlla na saja perquai betg necessaria. Correspudentamain na vegnan integradas naginas cundiziuns en il conclus.

8.3 Segirezza a la lavur e protecziun da la sanadad

Il UCIML ha examinà ils documents da planisaziun concernent la Lescha introductiva tar la Lescha da lavur e tar la prevenziun d'accidents tenor la Lescha davart l'assicuranza d'accidents (DG 530.100) e nudà remartgas respectivas. En connex cun il project èn previsas mesiras e cundiziuns concernent la protecziun da la sanadad e la segirezza a la lavur (art. 6 da la Lescha federala davart la lavur en l'industria, en il mastergn ed en il commerzi [Lescha da lavur, CS 822.11], art. 2 da l'Ordinaziun 3 tar la Lescha da lavur [OLL 3; CS 822.113] ed art. 82 da la Lescha federala davart l'assicuranza d'accidents [LAA; CS 832.20]) sco er concernent las spundas e las stgalas stablas (tumbin d'inspeziun). Tenor la Regenza ston questas mesiras e cundiziuns vegnir integradas correspondentamain en il dispositiv, quai sin basa da la posiziun dal UCIML dals 15 da favrer 2021.

9. Custs da procedura, taxas

Tenor l'art. 32 al. 1 LDAG è il chantun autorisà d'adossar a la concessiunaria ils custs che resultan en spezial cun tractar las dumondas e cun exequir las funcziuns da surveglianza. Tenor l'art. 32 al. 1 LDAG ston ils custs da 2500 francs ch'èn resultads al chantun tras la dumonda d'approvaziun en il cas qua avant maun, vegnir adossads a la SME.

V. Conclus

Suenter avoir examinà la dumonda d'approvaziun dal project dals 21 da december 2020, suenter avoir prendì invista dals documents decisivs, sa basond sin l'art. 57 e l'art. 58 al. 1 da la Lescha davart il dretg da las auas dal chantun Grischun (LDAG; DG 810.100) sco er sin las disposiziuns da la legislaziun speziala respectiva, sin basa da las consideraziuns qua survast sco er sin proposta dal Departament d'infrastructura, energia e mobilitad

concluda la Regenza:

1. Approvaziun dal project

- 1.1 Il project tenor la dumonda dals 21 da december 2020 per sanar l'ascensiun dals peschs al rempar da regulaziun Buocha d'Sela vegn approvà sut las cundiziuns e pretensiuns numnadas qua sutvart. Las permissiuns necessarias per il project vegnan concedidas a la San Murezzan Energia sut las cundiziuns e pretensiuns numnadas qua sutvart.
- 1.2 Ils suandants documents valan sco part integrala da l'approvaziun qua avant maun:
- Rapport tecnic tar il project da construcziun dals 18 da december 2020, incl. concept davart la controlla dal success dal december 2020
 - Plan da survista, 1:10 000, project da construcziun passadi da sfessa a dretga nr. 1633-2001-4-001, 18 da december 2020
 - Plan da situaziun, plan horizontal e tagls, 1:50 / 1:250, project da construcziun passadi da sfessa a dretga nr. 1633-2001-4-002, 18 da december 2020

2. Cundiziuns tenor il dretg da las auas

- 2.1 La San Murezzan Energia sto annunziar al Departament d'infrastructura, energia e mobilitad il cumenzament e la finiziun da las lavurs da construcziun sco er la data ch'il stabiliment midà vegn mess en funcziun. Questas annunzias ston vegnir fatgas en scrit.
- 2.2 Ils stabiliments pertutgads da las mesiras ston vegnir collaudads entaifer 1 onn suenter la finiziun da las lavurs da construcziun. Il pli tard 6 mais suenter la finiziun da las lavurs da construcziun sto la San Murezzan Energia avoir generà ils documents ed ils plans dal stabiliment realisà ch'èn necessaris per la collaudaziun. Ils documents ed ils plans ston vegnir inoltrads a l'Uffizi d'energia e da traffic, e quai l'emprim sin via electronica e – suenter la collaudaziun – en quatter exemplars sin palpiri.

3. Permissiuns e cundiziuns tenor il dretg da l'ambient

3.1 Mesiras per proteger l'ambient, prescripziun da schanetg

Las mesiras cuntegnidas en il project per garantir che l'ambient vegnia schanegià uschè bain sco pussaivel, sco er las mesiras da protecziun e da restabiliment ston vegnir realisadas. Ellas ston vegnir cumplettadas cun las mesiras menziunadas en las cifras qua sutvart.

3.2 Permissiuns e cundiziuns tenor la legislaziun davart la protecziun da las auas e tenor la legislaziun da pestga

3.2.1 La permissiun tenor l'art. 8 da la Lescha federala davart la pestga (LFP; CS 923.0) per las intervenziuns tecnicas che resultan tras la sanaziun da l'ascensiun dals peschs vegn concedida sut las suandantas cundiziuns:

- L'ur da protecziun dal fossal sut il nivel da l'aua sutterrana sto vegnir costruì cun uschenumnads big bags e cun elements d'entulada a roms. Per il material d'emplenir tranteren duai vegnir desistì da purtar natiers material ester.
- Aua da sfundrada che resulta en il fossal u outra aua persa dal plazzal sto vegnir pumpada giu e vegnir manada enavos en l'En sur in batschigl da preserenaziun.
- La construcziun e la demontascha dals elements per retegnair l'aua sto vegnir fatga uschia, ch'in turblament da l'En vegn reducì ad in minimum, quai tant areguard l'intensidad dal turblament sco er areguard l'extensiun temporal. Quai vala en spezial per las periodas da mez mars fin mez matg e da mez october fin la fin da december.
- I ston vegnir prendidas mesiras, per che nagins liquids che pericliteschan l'aua, sco p.ex. ieli, carburants u aua da betun, na possian arrivar en l'aua.
- Il survegliader da pestga cumpetent (Linard Jäger, tel. 079 254 24 50) sto vegnir infurmà ordavant davart il cumenzament da las lavurs da construcziun. El decida davart las mesiras ch'èn necessarias per proteger la fauna aquatica.
- La saira e las fins d'emna ston las maschinas da construcziun vegnir par-cadas ordaifer ils fossals. Las maschinas ed ils apparats ston vegnir tancads ordaifer ils fossals. Las maschinas ed ils vehichels dastgan vegnir nettegiads u reparads mo sin ina piazza protegida.

- Tut ils eveniments che pudessan far donn a la qualitat da l'aua sutterrana ston vegnir annunziads immediatamain a la vischnanca sco er al servetsch da pichet da l'Uffizi per la natira e l'ambient (sur la Centrala d'acziuns, tel. 117/118).
- Al lieu sto vegnir integrà in accumpagnament ecologic da construcziun reconuschì, il qual sustegna la direcziun da construcziun areguard l'observaziun dals parameters idraulics e da construcziun (controlla da la realisaziun).
- Tut las personas che lavuran sin il plazzal ston vegnir instruidas tras la patruna da construcziun u tras sia substituziun davart las cundiziuns.
- Per las controllas da l'efficacità ch'èn indispensablas ston vegnir consultads biros spezialisads. En spezial la controlla da la funcziun biologica sto vegnir planisada e realisada en enclegientscha cun l'Uffizi da chatscha e pestga. Eventuals standards naziunals ch'èn avant maun fin lura, ston vegnir resguardads en il concept definitiv.
- Areguard la controlla dal success biologic cun agid d'in PIT-tagging ston vegnir installadas antennas da detecziun tar tut las entradas e sortidas da l'agid d'ascensiun per ils peschs.
- En il batschigl superiur da l'agid d'ascensiun per ils peschs ston vegnir stgaffidas las premissas architectonicas per installar e manar ina nassa da dumbraziun.
- En il rom da la dumonda da garanzia stoi vegnir preschentà, sche las grondezzas dals batschigls dal passadi da sfessa planisà correspundan er a las pretensiuns per las litschals. En quest connex sto vegnir mussada la lunghezza decisiva dal corp da las litschals.
- En il rom da la planisaziun d'execuziun stoi vegnir examinà, sche la facilitad da chattar po vegnir optimada supplementarmain. En il cas ideal duai l'entrada esser situada directamain suenter il sector turbulent da l'aua suenter la clappa dal rempar.
- Las entradas ston vegnir dimensiunadas tenor la tabella 43 dal feigl d'informaziun DWA-509, quai per augmentar las sveltezzas da la flussion ed uschia la facilitad da chattar.
- I è da prevair indrizs per garantir in mantegniment regular (p.ex. giatters sur il batschigl).

- I sto vegnir procurà, ch'il current directiv en il batschigl preliminar na vegnia betg destrui tras l'afflussiun da la dotaziun supplementara e ch'ils peschs na perdian betg l'orientaziun.

3.2.2 La permissiun dal dretg da la protecziun da l'aua sutterrana tenor l'art. 19 al. 2 da la Lescha federala davart la protecziun da las auas (Lescha davart la protecziun da las auas, LPAuas; CS 814.20) en cumbinaziun cun l'art. 32 al. 4 da l'Ordinaziun davart la protecziun da las auas (OPAuas; CS 814.201) per intervenziuns en secturs spezialmain periclitads vegn concedida sut las suandantas cundiziuns:

- Per sientar il fossal da la paraid enchastrada ed il fossal dals big bags èsi necessari da sbassar temporarmain l'aua sutterrana. Per realisar la sbassada da l'aua sutterrana sto vegnir elavurà in concept detaglià per retegnair l'aua. Da quel sto resortir la procedura planisada (p.ex. foss da pompa), la posiziun d'eventuals bigls, la quantidad d'aua persa spetgada, eventuals tractaments preliminars, incl. la dimensiun dal stabiliment per tractar l'aua persa, sco er il conduct da deflussiun (p.ex. inducziun) da l'aua sutterrana che resulta e che vegn explotada. Il concept per retegnair l'aua sto vegnir inoltrà avant il cumenzament da las lavurs a l'Uffizi per la natira e l'ambient per la controlla.
- Ils materials utilisads (aditivs al betun e.u.v.), che vegnan duvrads per realisar las parts da betun che vegnan en contact cun l'aua, na dastgan betg influenzar en moda negativa l'aua sutterrana (resp. auas da surfatscha).
- Ils tumbins da cabels ch'èn planisads en la zona S3, ston vegnir construids sur il pli aut nivel pussaivel da l'aua sutterrana.
- Eventualas emplenidas davos ils mirs (material da drenascha) en il sector da la furmaziun aquifera ston vegnir fatgas cun material permeabel, natural, betg smerdà (nagin material reciclà).
- Durant la construcziun ed il manaschi ston vegnir prendidas tut las mesuras pussaivlas e pretendiblas tenor il stadi da la tecnica per impedir, che l'aua sutterrana e l'aua da surfatscha vegnian smerdadas u periclitadas.

- La saira e las fins d'emna ston las maschinas da construcziun vegnir par-cadas ordaifer ils fossals. Las maschinas ed ils apparats ston vegnir tan-cads ordaifer ils fossals. Las maschinas ed ils vehichels dastgan vegnir nettegiads u reparads mo sin ina piazza protegida.
- Tut ils eveniments che pudessan far donn a la qualidad da l'aua sutterrana ston vegnir annunziads immediatamain a la vischnanca sco er al servetsch da pichet da l'Uffizi per la natira e l'ambient (sur la Centrala d'acziuns, tel. 117/118).

3.2.3 La permissiun tenor l'art. 7 al. 1 LPAuas en cumbinaziun cun l'art. 7 al. 1 lit. a sco er cun l'art. 8 da l'Ordinaziun tar la Lescha introductiva tar la Lescha federala davart la protecziun da las auas (Ordinaziun chantunala davart la protecziun da las auas, OCPA; DG 815.200) per inducir u laschar sfundrar aua persa tractada en in'aua vegn concedida sut las suandantas cundiziuns:

- Ils termins cura che la retegnida da l'aua vegn messa en ed ord funcziun, ston vegnir annunziads a l'Uffizi per la natira e l'ambient ed al survegliader da pestga.
- L'aua che resulta tras la sbassada da l'aua sutterrana sto vegnir inducida sur in batschigl da preserenaziun grond avunda. Per pudair realisar eventualas mesiras (temp da reacziun) sto quel avoir in volumen da retenziun suffizient.
- L'aua pumpada sto ademplir da tut temp las cundiziuns d'inducziun tenor l'aggiunta 3.3 cifra 23 en cumbinaziun cun l'aggiunta 3.2 cifra 2 OPAuas. En spezial ston vegnir observadas las suandantas pretensiuns, avant che inducir l'aua en il prefluent:
 - substanzas totalas en suspensiun: 20 mg/l
 - trasparenza (tenor Snellen): 30 cm
 - pH > 6,5 e < 9
- Suenter l'inducziun da l'aua pumpada sto la qualidad da l'aua dal prefluent ademplir las pretensiuns tenor l'aggiunta 2 cifra 1 OPAuas. En il prefluent na dastga resultar – suenter ina vasta maschaida – en spezial:
 - nagina glitta;
 - nagin turblament, nagina midada da colur e nagina stgima (exceptà en cas da plievias pli fermas).

- La San Murezzan Energia sto garantir da tut temp, che las limitas num-nadas qua survart vegnian observadas.
- L'aua dal plazzal sto vegnir allontanada tenor la recumandaziun SIA 431 e tenor il Fegl d'infurmaziun davart l'allontanament da l'aua da plazzals (BM006) da l'Uffizi per la natira e l'ambient dal 1. da zercladur 2004.
- Avant il cumenzament da las lavurs da construcziun ston las interpresas incumbensadas inoltrar a l'Uffizi per la natira e l'ambient in concept d'allontanament da l'aua detaglià, quai cun agid dal formular da dumonda per tractar e deviar l'aua persa dal plazzal (BF077) da l'Uffizi per la natira e l'ambient. Da quest concept ston almain resortir ils stabiliments che produceschan aua persa, la quantidad d'aua persa spetgada, eventuels stabiliments per il tractament preliminar, incl. la dimensiun, sco er la sfundra-da u l'inducziun previsa.

3.2.4 Sa basond sin l'art. 16 al. 1 da l'Ordinaziun davart la prevenziun e l'allontanament da rument (Ordinaziun da ruments, OPAR; CS 814.600) sco er sin l'art. 39 da la Lescha introductiva tar la Lescha federala davart la protecziun da l'ambient (Lescha chantunala davart la protecziun da l'ambient, LCPAmb; DG 820.100) en cumbinaziun cun l'art. 16 da l'Ordinaziun chantunala davart la protecziun da l'ambient (OCPAmb; DG 820.110) vegn disponida la suandanta cundiziun:

- Ils ruments da construcziun ston vegnir dismiss tenor l'agid d'execuziun «Gestiun da ruments da construcziun» (VH-401-02) da l'Uffizi per la natira e l'ambient.

3.3 Cundiziuns concernent la legislaziun da la protecziun da la natira e da la cuntrada

Sa basond sin l'art. 6 en cumbinaziun cun l'art. 18 da la Lescha federala davart la protecziun da la natira e da la patria (LPNP; CS 451) vegn disponida la suandanta cundiziun:

- Las surfatschas duvradas temporarmain ston vegnir restabilidas cun quità. Per refar las parts verdas ston vegnir duvradas semenzas u ervas autoctonas che derivan da surfatschas adequatas.

3.4. Cundiziuns concernent la legislaziun forestala

- Bostgs e chaglias che ston eventualmain vegnir allontanads, ston vegnir marcads ordavant dal servetsch forestal.
- Il gaud che cunfinescha cun il project da construcziun sto vegnir schaneggià.
- Material da stgavament e da construcziun, apparats sco er installaziuns dal plazzal na dastgan betg vegnir deponids resp. endrizzads en l'areal da gaud.
- Suenter la terminaziun da las lavurs sto la surfatscha da gaud tangada vegnir restabilida tenor las directives dal servetsch forestal e sin donn e cust da la San Murezzan Energia.

4. **Permissiun tenor il dretg da la planisaziun dal territori**

La permissiun excepziunala tenor il dretg da la planisaziun dal territori per edifizis e stabiliments ordaifer la zona da construcziun tenor l'art. 22 en cumbinaziun cun l'art. 24 da la Lescha federala davart la planisaziun dal territori (Lescha davart la planisaziun dal territori, LPT; CS 700) vegn concedida per il project planisà.

5. **Permissiun concernent las construcziuns idraulicas**

La permissiun concernent las construcziuns idraulicas tenor l'art. 22 da la Lescha davart la correcziun dals curs d'aua en il chantun Grischun (Lescha davart la correcziun dals curs d'aua, LCCA; DG 801.100) vegn concedida.

6. **Permissiun e cundiziuns tenor il dretg davart las vias**

6.1 La permissiun d'access tenor il dretg davart las vias (art. 52 da la Lescha davart las vias dal chantun Grischun [LVias; DG 807.100]) vegn concedida sut las suandantas cundiziuns:

- Il stabiliment sto vegnir realisà sco quai ch'el è vegnì approvà, e quai en enclegientscha cun l'Uffizi da construcziun bassa. Las ordinaziuns e las instrucziuns da l'Uffizi da construcziun bassa dal Grischun, district 3 Samedan, ston vegnir observadas.

- Per lung da l'access al plazzal ston vegnir endrizzadas guntgidas resp. lieus per cruschar.
- Cura che las lavurs da construcziun èn terminadas, sto vegnir restabili il stadi oriund.
- Il traffic sin la via chantunala na dastga betg vegnir disturbà. La via chantunala na dastga betg vegnir duvrada sco spazi da spetga per transports dal plazzal u per parcar vehichels dal plazzal. La transtgargiada da material sto avair lieu sin il territori dal plazzal.
- La vista è da princip da tegnair libra da tut ils obstachels tranter 0,60 m e 3 m sur il plaun dals vials. Quai vala er per naiv e per auters objects che impedeschan la vista.
- La via chantunala na dastga betg vegnir smerdada. Eventualas lavurs da nettegiament sto la patruna da construcziun mintgamai far u laschar far immediatamain.
- L'aua da l'access al plazzal sto vegnir allontanada tras la petenta. Sin la via chantunala na dastga arrivar nagina aua da surfatscha.
- En cunvegrientscha cun l'Uffizi da construcziun bassa dal Grischun, district 3 Samedan, e cun la Polizia chantunala, partiziun Tecnica da traffic, sto l'access vegnir segirà e signalisà durant quel temp ch'el vegn duvrà, uschia ch'i na resultan nagins donns e nagins privels per la via chantunala sco er per sias utilisadras e ses utilisaders. Il passadi liber sto esser garantì da tut temp.
- Avant ch'ils stabiliments da l'access al plazzal vegnan prendids en funcziun, ston els vegnir annunziads a l'Uffizi da construcziun bassa (manader da la polizia da construcziun da vias, tel. 081 257 37 07) per la collaudaziun. Mintga midada posteriura u mintga utilisaziun per in auter intent dovra ina permissiun.
- Il chantun na surpiglia nagina responsabladad per eventuals donns che resultan vi dal stabiliment pervia dal traffic u per auters motifs.
- La San Murezzan Energia è responsabla per mintga donn che resulta tras la construcziun, l'existenza u il mantegniment dal stabiliment.
- Il chantun po revocar da tut temp la permissiun qua avant maun senza indemnisaziun, sche l'existenza u l'utilisaziun dals stabiliments

chaschunan disturbis dal traffic u sche cundiziuns e pretensiuns essenzialas da questa permissiun na vegnan betg resguardadas.

6.2 Traffic betg motorisà

- Durant la fasa da construcziun ston vegnir garantì, ch'i saja pussaivel da passar senza privel las colliaziuns pertutgadas. Sche quai n'è betg pussaivel, ston vegnir signalisads sviaments adattads gia lunsch davent.
- Per ina cussegliaziun concernent la signalisaziun da sviaments stat l'uniun Sendas grischunas a disposiziun. Per sviaments da la ruta da velos sto vegnir contactà l'Uffizi da construcziun bassa, Post specialisà per il traffic betg motorisà.

7. Cundiziuns concernent la segirezza a la lavur e la protecziun da la sanadad

Chaussas generalas:

- Las mesiras necessarias da la segirezza a la lavur e da la protecziun da la sanadad qua sutvart resultan da las indicaziuns sin ils plans ed en la descripziun.
- Sche midadas essenzialas daventan necessarias en cumparegliaziun cun la dumonda, ston quests documents da plans respectivs vegnir inoltrads a l'Inspecturat da lavur.
- Cura ch'il project da construcziun è terminà, sto quai vegnir annunzià a l'Inspecturat da lavur.
- L'ordinaziun da mesiras da la segirezza a la lavur e da la protecziun da la sanadad che vegnan reconuschidas posteriuramain, restan resalvadas.
- Permissiuns da construcziun e prescripziuns da la vischnanca da Silvaplauna e d'auters posts da servetsch restan resalvadas.

Protecziun da la sanadad e segirezza a la lavur:

- La patruna ha da concepì en spezial ils indrizs da manaschi e l'andament da las lavurs uschia, che periclitaziuns da la sanadad e strapatschs da las lavurantas e dals lavurants vegnan sche pussaivel evitads. Per las mesiras davart la protecziun da la sanadad e per la prevenziun d'accidents da

lavor e da malsognas professionalas sto la patruna consultar las collavuraturas ed ils collavuratur per la cooperaziun.

- Las varts da crudada da burals, da podests intermediars, da plauns intermediars, da podests da deposit, da rampas d'access e.u.v. ch'èn part dal stabiliment, ston vegnir munidas cun spundas ch'èn almain 1 m autas, cun glistas sin l'autezza da la schanuglia e cun glistas sin l'autezza dals pes ch'èn almain 10 cm autas.
- Per la concepziun da stgalas stablas vi da maschinas e stabiliments vegni renvià al feigl d'informaziun da la Suva 33045. Per las ulteriuras stgalas stablas vegni renvià al mussavia da la Cumissiun federala da coordinaziun per la segirezza a la piazza da lavor (CSFL) (chap. 315) tar l'art. 18 da l'Ordinaziun davart la prevenziun d'accidents e da malsognas da lavor (Ordinaziun davart la prevenziun d'accidents, OPA; CS 832.30).
- Al lieu da sortida da las stgalas stablas ston esser avant maun stangas per sa tegnair ch'èn almain 1 m autas.
- Stgalas stablas ora en il liber ston esser elavuradas ord materials ch'èn resistents a l'aura.
- Areguard las mesiras per la protecziun da persunas che lavuran sulettas vegni renvià a la publicaziun da la Suva 44094 e 67023.
- Ils lieus da crudada ch'èn accessibels al public ston esser munids cun protecziuns cunter crudadas da persunas, che correspundan a la norma SIA 358 «Spundas e balustradas». Per edificis novs vegni cusseglia da construir spundas ch'èn 1,1 m autas.

8. Taxa dal stadi e custs da procedura

Ils custs per tractar questa dumonda, che consistan:

– da la taxa d'examinaziun	fr.	2500.00
– da las taxas d'emissiun e da comunicaziun	fr.	<u>525.00</u>
total	fr.	<u>3025.00</u>

van sin donn e cust da la San Murezzan Energia e ston vegnir pajads entaifer 30 dis suenter la consegna da quest conclus cun il cedel da pajament agiuntà a l'Administraziun da finanzas dal Grischun, Cuira, sin il conto da posta 70-187-9, e quai sco suonda:

– conto 421001 6110.10 (taxa d'examinaziun dal UEnTr)	fr.	2500.00
– conto 421001 1200.100201 (taxas per acts uffizials)	fr.	525.00

9. Exposiziun publica

Quest conclus sto vegnir exponì publicamain cun ils documents respectivs durant 30 dis tar l'Uffizi d'energia e da traffic. L'exposiziun sto vegnir publitgada en il Fegl uffizial chantunal (art. 59 en cumbinaziun cun l'art. 56 al. 1 e 2 LDAG).

10. Indicaziun dals meds legals

Cunter quest conclus poi vegnir fatg recurs entaifer 30 dis dapi la comunicaziun dal conclus tar la Dretgira administrativa dal chantun Grischun, Obere Plessurstrasse 1, 7000 Cuira, e quai a norma da l'art. 49 al. 1 lit. d da la Lescha davart la giurisdicziun administrativa (LGA; DG 370.100) en cumbinaziun cun l'art. 59 e l'art. 56 al. 3 LDAG. Il recurs sto cuntegnair la pretensiun giuridica, ils fatgs ed ina motivaziun. Ed al recurs ston vegnir agiuntads il conclus contestà ed eventuals meds da cumprova.

11. Comunicaziun

11.1 Cun agiuntar ils documents ch'èn munids cun la remartga d'approvaziun da la Regenza (dispositiv cifra 1.2) a:

- San Murezzan Energia, Via Signuria 5, 7500 San Murezzan (posta A Plus)
- Vischnanca da Silvaplauna, Via Maistra 24, 7513 Silvaplauna (posta A Plus)
- Archiv dal stadi
- Uffizi d'energia e da traffic (p.m. dal cataster da las ovas idraulicas)

11.2 Senza agiuntas a:

- Uffizi federal d'ambient (UFAM), partiziun Aua, 3003 Berna (posta A Plus)
- Departament d'economia publica e fatgs socials
- Uffizi per industria, mastergn e lavur
- Uffizi per il svilup dal territori
- Departament d'educaziun, cultura e protecziun da l'ambient
- Uffizi per la natira e l'ambient

- Departament da finanzas e vischnancas
- Controlla da finanzas
- Assicuranza d'edifizis dal Grischun
- Uffizi da construcziun bassa
- Uffizi da gaud e privels da la natira
- Uffizi da chatscha e pestga
- Departament d'infrastructura, energia e mobilitad

En num da la Regenza

Il president:

Peter Peyer

Il chancelier:

Daniel Spadin